

KADRIORU SAKSA GÜMNAASIUMI ÕPILASTE UURIMISTÖÖ KOOSTAMISE JA VORMISTAMISE JUHEND

I Uurimistöo olemus

1. Uurimistöo on individuaalõppe vorm, mis annab võimaluse õpilase arengu suunamiseks kooliaasta vältel ning see valmib toimub õpilase ja juhendaja aktiivsel suhtlusel.
2. Uurimistöo on eelkõige protsess ja töömeetod, mille käigus analüüsitakse uuritavat probleemi süstematiseeritud ja asjakohaselt struktureeritud viisil ning mille tulemusel valmib algupärane, objektiivne ja süsteemne ning tõendatavaid, mõtestatud ja selgitatud uurimuse tulemusi tutvustav kirjalik töö.
3. Uurimistöo kajastab õpilase oskust iseseisvalt mõelda ja sisaldab õpilase oma seisukohti.
4. Uurimistööd Kadrioru Saksa Gümnaasiumis jagunevad:
 - 4.1. uurimus, mille käigus uurimisküsimusele/ hüpoteesile vastuse leidmiseks viiakse läbi andmete kogumine ja nende analüüs, ning arutletakse, mis tulemustest järeldub (nähtustevaheliste seoste uurimine, probleemi põhjuste analüüsimine, ajalooliste allikate analüüs jm);
 - 4.2. uurimistöona võib esitada praktilise töö koos väitekirjapõhise kirjaliku osaga.
5. Uurimistööd võib vormistada väitekirjapõhiselt või artiklipõhiselt. Artiklipõhine uurimistöo peab olema kirjutatud saksa keeles.

II Uurimistöo eesmärgid ja etapid

7. Uurimistöo eesmärgiks on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste ja kogemuste omandamine:
 - 7.1. erialase teaduskirjanduse läbitöötamise, andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
 - 7.2. korrektne kirjalik väljendusoskus;
 - 7.3. tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
 - 7.4. oma tegevuse ja töö analüüsimise, kokkuvõtete tegemise ja üldistamise oskus;
 - 7.5. töö korrektse vormistamise oskus;
 - 7.6. töö kaitsmise oskus.
8. Uurimistöo etapid on:
 - 8.1. teema ja juhendaja valik;
 - 8.2. kava ja kalenderplaani koostamine;

- 8.3. allikmaterjalide valik ja läbitöötamine arvestades, et kasutada tuleb vähemalt viit asjakohast allikat ning töö teoreetilise osa kirjutamine;
 - 8.4. töö teoreetilise osa ja kavandatava uuringuplaani tutvustamine (eelkaitsmine);
 - 8.5. uurimistöö kirjutamine ja lõplik vormistamine;
 - 8.6. töö esitamine retsenseerimiseks;
 - 8.7. töö kaitsmine.
9. Teema valikul tuleb silmas pidada:
- 9.1. teema aktuaalsust ja originaalsust;
 - 9.2. teema konkreetsust ja piiritletus (uurimistöö peab vastuse andma töö sissejuhatuses sõnastatud uurimisküsimustele ja uurimisprobleemidele);
 - 9.3. võimalusi erialakirjanduse hankimiseks ja andmete kogumiseks;
 - 9.4. õpilase huve ja võimeid.

III Rollid

10. Gümnaasiumi õpilasuuringute ja praktiliste tööde koordinaator on gümnaasiumi õppetooli juht.
11. Juhendajad, retsensendid ja komisjoni liikmed on KSG töötajad.
12. Õpilasel ja juhendajal on õigus kasutada konsultantide ja kaasjuhendajate abi väljastpoolt kooli.
13. Õpilane:
 - 13.1. valib töö teema ja leiab sobiva juhendaja;
 - 13.2. peab kinni õpilasuuringule või praktilisele tööle seatud nõuetest ja tähtaegadest;
 - 13.3. otsib teemakohase kirjanduse ja allikad;
 - 13.4. analüüsib uurimismaterjali sisuliselt;
 - 13.5. annab perioodiliselt juhendajale aru töö käigust;
 - 13.6. vastutab töös esinenud andmete õigsuse eest;
 - 13.7. vormistab töö nõuetekohaselt;
 - 13.8. kaitseb tööd kaitsmiskomisjoni ees.
14. Juhendaja:
 - 14.1. aitab püstitada töö eesmärgi ja kavandada töö ülesehitust;
 - 14.2. aitab koostada uurimistöö kalenderplaani;
 - 14.3. annab suuna teemakohase kirjanduse ja algallikate otsimiseks;
 - 14.4. konsulteerib õpilast uurimistöö käigus;
 - 14.5. kontrollib töö valmimist lähtuvalt koos õpilasega koostatud kalenderplaanist;

14.6. hindab õpilase tööprotsessi ja valmis tööd.

15. Retsensent:

- 15.1. aitab mõista vigu ja toob esile töö tugevad ning nõrgad küljed;
- 15.2. hindab töö vastavust püstitatud eesmärgile ja ülesande lahendamise otstarbekust;
- 15.3. annab hinnangu tööle antud valdkonna või eriala kontekstis;
- 15.4. toob välja töö peamised väärtused ja huvipakkuvad osad;
- 15.5. hindab töö vastavust uurimistööle esitatud nõuetele ja toob välja töö puudused.

16. Koordinaator:

- 16.1. koostab nimekirja õpilasuuringute ja praktiliste tööde teemavalikutest ja juhendajatest;
- 16.2. koordineerib koostöös juhendajatega õpilaste uurimis- ja praktiliste tööde elluviimist ja ettevalmistust kaitsmiseks;
- 16.3. otsib ja määrab uurimistööde retsensendid;
- 16.4. määrab kaitsmiskomisjonid ja koordineerib nende tööd.

17. Kaitsmiskomisjon:

- 17.1. annab hinnangu kaitsmisele;
- 17.2. paneb tööle lõpliku hinde;
- 17.3. lahendab erimeelsusi ja töö hindamisel tekkinud eriolukordi.

IV Töö retsenseerimine ja kaitsmine

16. Kaitsmisele lubatakse ainult tähtjaks esitatud, juhendaja poolt allkirjastatud ning ja retsenseeritud nõuetekohased tööd.

17. Uurimistöö on kaks retsensenti (oponenti), sealhulgas üks KSG õpilane. Retsensendid määrab uurimistööde koordinaator.

18. Retsensioon peab välja tooma järgmist:

- 18.1. töö vastavust püstitatud eesmärgile;
- 18.2. probleemi lahendamise põhjalikkust ja teaduslikkust;
- 18.3. uurija enda panuse osatähtsust;
- 18.4. eesmärgi lahendamise otstarbekust;
- 18.5. vormistamise vastavust nõuetele;
- 18.6. töö peamisi väärtusi ja puudusi;
- 18.7. retsensioonid edastatakse töö autorile vähemalt kolm päeva enne uurimistöö kaitsmist.

19. Uurimistöö kaitsmine toimub kaitsmiskomisjonis kaasõpilaste ees.

20. Komisjoni koosseisu ja õpilasgrupid määrab kooli juhtkond. Üldjuhul on komisjon kolmeliikmeline, kellest üheks liikmeks on uurimistöö aluste aineõpetaja, õpilasuurimuste ja praktiliste tööde koordinaator, juhtkonna liige või sotsiaal- ja humanitaarainete ainetoimkonna juht.
21. Uurimistöö kaitsmine seisneb õpilase lühiettekandes ja küsimustele vastamises.
22. Kaitsekõne peab olema arusaadav ja tooma välja põhilise. Selles arvestatakse retsensendi märkusi ja vastatakse kuulajate küsimustele. Tähtis on esinemisoskus ja kompetentsus küsimustele vastamisel.
23. Uurimistöö kaitsmisel on soovitatav kasutada näitlikke abimaterjale (esitlust).

V Uurimistöö vormistamine arvutil

24. Uurimistöö vormistatakse arvutil, sealjuures järgitakse järgmisi vormistamise nõudeid:
 - 24.1. Uurimistöö trükitakse paberile formaadis A4 (210 x 297 mm) lehe ühele poolele.
 - 24.2. Üldjuhul kasutatakse kirjatüüpi Times New Roman, kirjasuurus on 12 pt ja reavahe 1,5 rida (pooleteistkordne reavahe), lõiguvahe 12 pt. Sisukorras kasutatakse reavahet 1,5 rida, lõiguvahet ei ole. Kasutatud kirjanduses kasutatakse reavahet 1,0 rida (ühekordne reavahe, Single), iga kirje vahel on üks vaba rida.
 - 24.3. Lehekülje vaba ruum e veeris on 3 cm vasakult ja 2,54 cm teistest servadest, Tekst on üldjuhul rööpjoondatud st vasak ja parem serv on sirged. Taandridu ei kasutata.
 - 24.4. Iga struktuuriosa e põhijaotis algab uuelt leheküljelt, alljaotised ei pea algama uuelt lehelt.
 - 24.5. Peatükid ja alapealkirjad nummerdatakse araabia numbritega v.a sisukorra, sissejuhatuse, kokkuvõtte, resümees ja kasutatud materjalide peatükid, mida ei nummerdata. Iga põhijaotise alljaotised nummerdatakse samal viisil, jättes alles ka põhijaotise numbri (näide lisas 3). Numbrite vahel ja lõpus on punkt (tekstis osutamisel lõpus punkti ei ole (nt punkti 3.2.2 kohaselt).
 - 24.6. Peatükkide pealkirjad ja alapeatükkide pealkirjad kirjutatakse kirjastiiliga Times New Roman, kirjasuurusega 14 pt, paksus (Bold) kirjalaadis. Peatükipealkirjad kirjutatakse suurtähtedega ja alapealkirjad väiketähtedega. Pealkirjad on vasakjoondusega. Pealkirja ja teksti vahekaugus on 24 pt vaba ruumi. Pealkirja lõppu punkti ei panda. Pealkiri ei tohi olla liiga pikk, soovitatavalt üherealine.
 - 24.7. Tiitellehel kasutatakse kirjatüüpi Times New Roman, kirjasuurust 12 pt, reavahet 1,5 rida ning keskjoondust. Töö pealkiri kirjutatakse suurtähtedega. Töö autori ja juhendaja andmed trükitakse paremjoondusega.

24.8. Töös kasutatakse objekte ehk tabelleid ja jooniseid. Igal joonisel on allkiri ja tabelil pealkiri, mis avab lakooniliselt kujutatu sisu. Tabeli sisu võib olla kirjasuurusega 10-12 pt, kasutatakse ühekordset reavahet (1,0 rida). Objektide allkirjad ja pealkirjad kirjutatakse kirjastiiliga Times New Roman, kirjasuurusega 12 pt, paksu kirjalaadiga. Kõik tabelid ja joonised nummerdatakse töös läbivalt kasutades eraldi numeratsioone.

24.9. Kõik töö leheküljed nummerdatakse, kuid tiitellehel ei ole number nähtav. Lehekülje number paigutatakse lehekülje alumise serva keskele.

VI Väitekirjapõhine uurimistöö

25. Väitekirjapõhise uurimistöö osad on:

- 25.1. tiitelleht ning tiitlipööre;
- 25.2. sisukord;
- 25.3. sissejuhatus;
- 25.4. põhiosa (vähemalt 12 lk);
- 25.5. kokkuvõte;
- 25.6. saksakeelne resümee;
- 25.7. kasutatud allikate loetelu;
- 25.8. lisad.

VII Tiitelleht ja sisukord

27. Tiitelleht (lisa 1) algab ülaservalt kooli nimetusega Kadrioru Saksa Gümnaasium.
28. Lehe esimese kolmandiku lõppu kirjutatakse töö täielik pealkiri,
29. Kohe pealkirja alla märgitakse töö liik (nt õpilasuuring).
30. Tiitellehe teise kolmandiku lõppu kirjutatakse paremjoondust kasutades autori ja juhendaja nimed, lisades nimedele teaduskraadi või kutset näitavad tiitlid.
31. Lehe alumisse serva (keskele) trükitakse töö valmimise koht ja aasta.
32. Tiitellehe pöördele (lisa 2) kirjutatakse kaitsmiskomisjoni otsus, juhendaja, oponendid, kaitsmise aeg ja koht.
33. Sisukord (lisa 3) on töö alguses tiitellehe järel.
34. Sisukord sisaldab iga alaosa täpse pealkirja ja vastava lehekülje numbrit.

VIII Sissejuhatus, põhiosa ja kokkuvõte ja resümee

37. Sissejuhatus on soovitatavalt lühike ja sisaldab järgmist:
 - 37.1. teema valiku põhjendamine;

- 37.2. töö eesmärgi sõnastamine (millisele probleemile ja uurimisküsimustele otsitakse lahendust, võimalusel sõnastatakse hüpotees);
 - 37.3. ülevaade töömeetoditest;
 - 37.4. ülevaade peamistest allikatest (samuti antakse lühiülevaade, missuguseid uurimusi on varem samal teemal, samas valdkonnas tehtud);
 - 37.5. ülevaade töö alaosadeks jaotamise põhimõtetest.
 - 37.6. Heaks tooniks on ka kõigi töö valmimisele kaasa aidanud isikute tänamine sissejuhatuses.
38. Põhiosa (sisu) koosneb peatükkidest, mis sisaldavad:
 - 38.1. töö uurimisküsimusi ja probleemi seletavat kirjeldust;
 - 38.2. uurimisküsimuste/ probleemi analüüsi;
 - 38.3. tulemuste ja järelduste esitamist.
 39. Töö sisulises osas antakse vastused sissejuhatuses tõstatatud küsimustele.
 40. Selgelt peab olema välja toodud õpilase isiklik panus ja käsitletud autorite seisukohad.
 41. Kokkuvõtte on vastus sissejuhatuses püstitatud probleemile.
 42. Lühidalt esitatakse kõige olulisemad järeldused, milleni töö käigus jõuti.
 43. Kokkuvõttes kirjeldatakse tekkinud ja edaspidist uurimist vajavaid probleeme, kuid uusi andmeid enam ei esitata.
 44. Kokkuvõttes ei viidata kirjandusallikaile ega esitata teiste autorite seisukohti.
 45. Kokkuvõtte peab võimaldama lugejal põhiteksti vahele jättes ikkagi aru saada, mida töös on käsitletud.
 46. Võõrkeelses resümees tutvustatakse kokkuvõtlikult uurimistöö eesmärgi ja järeldusi. Kõik resümees esitatud andmed peavad tuginema uurimistööle. Resümee kirjutatakse üldjuhul saksa keeles.

IX Artiklipõhine uurimistöö

51. Artiklipõhine uurimistöö vormistatakse artiklina (6-10 lk).
52. Artiklil on järgmised osad (lisa 4):
 - 52.1. Ees- ja perekonnanimi
Kool, klass
Töö pealkiri
Juhendaja ees- ja perekonnanimi
 - 52.2. Sissejuhatus
 - 52.3. Meetod

- 52.4. Tulemused
- 52.5. Arutelu
- 52.6. Eestikeelne resümee
- 52.7. Kirjandus
- 52.8. Lisad

X Viitamine ja kasutatud allikate loetelu

- 53. Kõikidele uurimistöös kasutatud materjalidele (teistele autoritele kuuluvatele seisukohtadele ja andmetele) tuleb esitada kas täpselt viidatud tsitaatide või refereeringutena.
- 54. Ei viidata üldtuntud seisukohtadele.
- 55. Viitamissüsteeme on mitu:
 - 55.1. joonealune viitamine (näited lisa 5)
 - a) samal leheküljel joone all, tähistatakse numbriga; viidete reavahe on 1 ja kirja suurus 10 pt, kirjatüüp on Times New Roman ning tekst on rööpjoondatud;
 - b) tsitaadi või refereeringu lõppu märgitakse viite number;
 - c) viidete numeratsioon on kogu töö ulatuses ühtne;
 - d) lehekülje allservas joone all märgitakse allika nimetus, esmakordsel mainimisel täies ulatuses.
 - 55.2. tekstisisene viitamine (näited lisa 6):
 - a) tsitaadi või refereeringu lõppu märgitakse teksti sisse sulgudes autori nimi ja väljaandmise aasta ning viidatav lehekülg;
 - b) Internetiallikale viidates teksti sees märgitakse ära kodulehekülje nimi ja kodulehe külastamise aeg. Pikk URL aadress läheb tekstisisese viitamise korral kasutatud allikatesse.
- 56. Viitamise reeglid:
 - 56.1. viitamissüsteem peab olema kogu uurimistöö piires ühtne;
 - 56.2. kõik kasutatud materjalide loetelus ja lisades olevad allikad peavad olema viidatud;
 - 56.3. tsitaat peab olema täpne ja vastama originaalile, selle algusest või lõpust ärajäetud teksti asemele pannakse nurksulgudes mõttepunktid [...].
- 57. Kasutatud allikate loetelu peab sisaldama kõiki allikaid, mida antud töö käigus kasutati ja millele on viidatud.
- 58. Kasutatud allikate loetelu esitatakse tähestikulises järjekorras.

59. Kasutatud allikate loetelus esitatakse järgmised andmed:
- 59.1. autorid (perekonnanimi, eesnimi) tähestikulised järjekorras;
 - 59.2. pealkiri;
 - 59.3. ilmumise koht ja aasta;
 - 59.4. Internetiallikate puhul ka vaatamise kuupäev.

XI Lisad, tabelid ja joonised

60. Lisadesse paigutatakse materjal, mida töö eesmärkide saavutamiseks on vaja läinud (küsitluslehed, plaanid, kaardid, mõõtmis-, uurimis- jm protokollid, illustreeriv materjal nagu dokumendi või fotokoopiad jms.), kuid mis ei kuulu lahutamatuult töö juurde või on väga mahukad.
61. Kõikidele lisadele tuleb põhitekstis viidata.
62. Lisad loetletakse sisukorras ühekaupa, nummerdatakse iseseisvalt (paremale ülanurka nt LISA 1) ja pealkirjastatakse. Kuna lisasid ei loeta töö põhiosa hulka, siis nad küll esitatakse koos pealkirjadega töö sisukorras aga neile ei märgita leheküljenumbreid.
63. Kõik töös kasutatavad objektid jagunevad tabeliteks (arvandmete esitamine) ja joonisteks (graafilised kujutised nagu graafikud, skeemid, piltgraafika, diagrammid jne).
64. Joonised ja tabelid võivad olla nii lisades kui ka teksti sees, vastavalt vajadusele.

XII Uurimistöö hindamine

66. Hindamisel arvestatakse töö sisu ja vormistamist, õpilase esinemist kaitsmisel ja suhtumist tööprotsessi.
67. Hinnatakse 100 punkti süsteemis (90 – 100 punkti – hinne „5“; 75 – 89 punkti – hinne „4“; 50 – 74 punkti – hinne „3“) järgmiselt:
- 67.1. vahearuande esitlemine (hinnatakse allikate ja meetodite sobivust, esitlust ja esinemisostkust) – max 5 punkti;
 - 67.2. eelkaitsmine (hinnatakse töö sidusust, kavast kinni pidamist, esitlust ning esinemisostkust) – max 15 punkti;
 - 67.3. uurimistöö protsess (juhendaja hinnang koostööle, ajakavast kinni pidamisele, uurija sihiseadele ja iseseisvusele) – max 15 punkti;
 - 67.4. töö vastavus teemale, sisukus, allikate valik – max 10 punkti (retsensendid max 5 + 5 punkti);
 - 67.5. uurimistöö struktuursus, terviklikkus ja proportsionaalsus – max 6 punkti (retsensendid max 3 + 3 punkti);

- 67.6. uurimistöö koostamisel kasutatud meetodid ja valim – 6 punkti (retsensendid max 3 + 3 punkti);
- 67.7. korrektne eneseväljendus ja viitamine – max 10 punkti (retsensendid max 5 + 5 punkti);
- 67.8. vormistamine – max 6 punkti (retsensendid max 3+3 punkti);
- 67.9. uurimistöö kaitsmine (hinnatakse eneseväljendust, esinemisoskust sh esitluse asjakohasust, orienteerumist teemas sh küsimustele vastamist) – max 20 punkti;
- 67.10. kaasõpilase uurimistööle retsensiooni koostamine ja esitamine – max 7 punkti;
- 67.11. kogutud punktisummast võetakse punkte maha ning alandatakse hinnet uurimistöö kava ja valmis töö esitamise hilinemise eest max 13 punkti (töö teema ja juhendaja teatamise hilinemine max 3 punkti, uurimistöö kava esitamise hilinemine max 3 punkti, vahearuande esitlemise hilinemine max 3 punkti, eelkaitsmise hilinemine max 3 punkti, valmis töö esitamise hilinemine või mõjuva põhjuseta järelkaitsmine max 10 punkti).

LISA 2 Näide tiitlipöörde vormistamisest
Kadrioru Saksa Gümnaasium

UURIMISTÖÖ PEALKIRI

Uurimistöö

Eesnimi Perenimi

Klass

Juhendaja: õp Eesnimi Perenimi

Tallinn

2018

Kadrioru Saksa Gümnaasium

Õpilane: Eesnimi Perekonnanimi

Teema:

Klass:

Uurimistöö on lubatud kaitsmisele (kuupäev ja aasta)

Kadrioru Saksa Gümnaasiumi uurimistööde kaitsmiskomisjoni poolt.

Oponent: Eesnimi Perekonnanimi

Juhendaja: Eesnimi Perekonnanimi

Kaitsmine toimub (kuupäev ja aasta) kell

Kadrioru Saksa Gümnaasiumi ruumis, Gonsiori 38, Tallinn.

Autoriõigus: Õpilase Eesnimi Perekonnanimi, (aasta)

Autoriõigus: Kadrioru Saksa Gümnaasium, (aasta)

SISUKORD

1. PEATÜKK	3
1.1. Alapeatükk	3
1.2. Alapeatükk	3
2. peatükk	4
3. PEATÜKK	5
3.1. Alapeatükk	5
3.2. Alapeatükk	5
3.3. Alapeatükk	5
KOKKUVÕTE	7
RESÜMEE	8
KASUTATUD ALLIKAD	9
Lisa 1	28
Lisa 2	29
Lisa 3	30
Lisa 4	33
Lisa 5	36
Lisa 6	39
Lisa 7	42
Lisa 8	43
Lisa 9	44

LISA 4 Näide artiklipõhise uurimistöö vormistamisest

Eesnimi Perekonnanimi

Kool, klass

UURIMISTÖÖ PEALKIRI

Juhendaja: õp. Eesnimi Perekonnanimi

SISSEJUHATUS

Teema valiku põhjendus. Mis eesmärgil uurimistöö läbi viidi? Milline oli uurimisküsimus (ja milline oli hüpotees)? Millistele teoreetilistele alustele tugineti? Kuna ja kes on veel taolisi uurimusi läbi viinud ning millistele tulemustele nad jõudsid?

MEETOD

Mida uuriti, keda küsitleti. Metoodika. Millist uurimistöö meetodit, küsimustikku, ankeeti jne kasutati? Meetodi, küsimustiku või ankeedi kirjeldus.

Protseduur. Kuidas uurimine/küsitlus läbi viidi? Milline oli uurimise/küsitluse käik?

TULEMUSED

Kirjeldatakse saadud tulemusi ja esitatakse võimalusel tulemusi graafiliselt ning tabelitena.

ARUTELU

Antakse hinnang hüpoteesi kinnituse kohta. Arutletakse selle üle miks tulemused olid just sellised nagu nad olid ning võrreldakse saadud tulemusi teiste poolt leitud tulemustega. Analüüsitakse erinevuste põhjusi. Esitatakse kokkuvõtte küsitlustulemuste põhjal koostatud tegevuskavast või kavandatavatest muudatustest.

RESÜMEE

Eestikeelsel tööil on võõrkeelne, võõrkeelsel tööil eestikeelne lühikokkuvõtte uurimistöö põhitulemustest (eesti k. resümee, ingl.k. summary, saksa.k. Resümee, vene k. заключение).

KASUTATUD MATERJALID

Kõik artiklis viidatud materjalid esitatakse kasutatud materjalide loetelus.

Näited joonealusest viitest raamatutele esmasel viitamisel¹ ja teistkordsel viitamisel². Kui järjestikku viidatakse samale allikale (aga erinevatele lehekülgedele) siis kirjutakse järgmiseks viiteks lihtsalt samas³.

Artiklite kogumikud. Näide esmasest viitamisest⁴ ja teistkordsest viitamisest⁵.

Artiklid ajalehtedes või ajakirjades Näide 1 esmasest⁶ ja teistkordsest viitamisest⁷. Näide 2 esmasest⁸ ja teistkordsest viitamisest⁹.

Internetiallikad. Näide 1, esmane viitamine koduleheküljele¹⁰ Näide samale koduleheküljele teistkordsel viitamisel¹¹. Näide 2, viitamine blogile¹². Näide 3, viitamine ajaleheartiklile¹³.

Seadused: Näide 1¹⁴, teistkordsel viitamisel¹⁵.

Arhiivimaterjalid. Arhiivi ametlik nimetus, fondi (F) number, nimistu (n) number, säiliku (s) number. Viitamisel lisada arhiivi dokumendi lehe number. Näide¹⁶.

Viitamine intervjuule¹⁷.

¹ Karjahärm, Toomas; Sirk, Väino. Vaim ja Võim. Eesti haritlaskond 1917-1940. Tallinn 2001, lk 95-100.

² Karjahärm; Sirk 2001, lk 105.

³ Samas, lk 120

⁴ Lauk, Epp. Eesti ajakirjanduse arengujooni XX sajandi algusest 1930. aastate lõpuni. Kogumikust Peatükke Eesti ajakirjanduse ajaloost 1900-1940. Tartu 2000, lk 15.

⁵ Lauk 2000, lk 15

⁶ Masso, Iivi Anna. Milleks meile riik? Postimees 29.02.2012, lk 3.

⁷ Masso 2012, lk 3.

⁸ Pilve, Eli; Saueauk, Meelis. Eesti kodanike opteerimisest pärast Tartu rahulepingu sõlmimist. I; Akadeemia, 10 2009, lk 1940.

⁹ Pilve; Saueauk 2009, lk 1937.

¹⁰ Tallinna Kadrioru Saksa Gümnaasiumi kodulehekülge. Kättesaadav: <http://www.ksg.edu.ee/> (18.02.2016).

¹¹ Tallinna Kadrioru Saksa Gümnaasiumi kodulehekülge (18.02.2016).

¹² Hannes Rummi blogi. Kättesaadav: <http://hannesrumm.blogspot.com/2007/03/uuritakse-poliitikute-blogisid.html> (18.02.2016).

¹³ Masso, Iivi Anna. Milleks meile riik? Postimees, 29.02.2012. Kättesaadav: <http://arvamus.postimees.ee/755048/iivi-anna-masso-milleks-meile-riik> (18.02.2016).

¹⁴ Perekonnaseadus (RT I 2009, 60, 395) § 28, lg 1. Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/130122011022> (28.03.2012).

¹⁵ Perekonnaseadus § 28, lg 2 (28.03.1012).

¹⁶ ERA f. 957, n. 11, s. 576, l. 32–33.

¹⁷ Intervjuu Liisi Rannast-Kask'iga (Kadrioru Saksa Gümnaasiumi õpetaja). Intervjueerija Priit Lätti (10.03.2016).

Kõigile töös kasutatud allikatele tuleb viidata. Reegel kehtib ka tabelite, jooniste ja lisade puhul, mis ei ole töö autori enda loodud. Autoriks võib olla isik, asutus, organisatsioon jne. Ei viidata üldtuntud seisukohtadele.

Viidatakse allika autorile: (Perekonnanimi 2008: 159).

Näide: (Luts 1986: 51).

Isikuandmeteta allikale viidatakse allika esimestele sõnadele põhimõttel, et allikas eristuks teistest ning oleks lihtsalt leitav.

Näiteks: (Sportimine ja ... 2016: 14).

Viited raamatutele ja artiklitele. Refereeringu või tsitaadi lõppu kirjutatakse teksti sisse sulgudes autori nimi, teose ilmumise aasta ja kooloni järel viidatav leheküljenumber.

Näide: (Karjahärm; Sirk 2001: 95 – 100).

Kui ühelt autorilt on kasutatud mitut sama aasta jooksul ilmunud tööd, siis tuleb kasutada erinevuse väljatoomiseks tähiseid a, b, c.

Näide: (Laar 2006a: 10) ja (Laar 2006b: 13).

Viited internetiallikatele. Blogide puhul viidatakse blogi autorile ja blogis oleva sissekande aastale. Näiteks Hannes Rummi blogi sissekandele 13.03.1012 viidatakse vaid autori perenime ja aastaga.

Näide: (Rumm 2012).

Erinevate asutuste kodulehekülgede puhul märgitakse kodulehe nimetus ja lehe külastamise aeg.

Näide: (Kadrionu Saksa Gümnaasiumi kodulehekülg, külastatud 28.03.2012).

Kui internetiallika puhul, näiteks artikkel ajalehes, on teada autor, märgitakse sulgudesse ainult autor ja artikli ilmumise aasta.

Näide: (Masso 2012).

Kui ajaleheartikli isikust autorit ei ole teada viidatakse artikli pealkirjale või selle esimestele sõnadele ja ilmumise aastale (Milleks meile riik? 2012).

Viited seadustele ja teistele õigusaktidele. Viidatakse seaduse nimele, paragrahvile, lõikele, punktile.

Näide: (Perekonnaseadus § 28, lg 2).

Viited intervjuudele. Viidatakse intervjuueeritava nimele ja intervjuu toimumise aastale.

Näide: (Intervjuu L. Rannast-Kask'iga 2016).

Viited arhiiviallikatele. puhul viidatakse arhiivi nimele, fondile, nimistule, säilikule ja lehele.

Näide: (ERA f. 957, n. 11, s. 576, l. 32–33).

LISA 7. Kasutatud allikate loetelu koostamine

Kasutatud materjalide peatükis peavad kirjed olema reastatud tähestikulises järjekorras. Tähestikuliselt järjestatakse allikad selle autori(te), koostaja(te), toimetaja(te) perekonnanime järgi, isikuandmeteta allika puhul pealkirja esitähe järgi.

Kasutatud kirjanduse kirjete põhimõtted sõltuvad allika liigist. Üldreegel on, et allika kirje esitatakse järgmiselt: Perekonnanimi, Eesnimi (-nimed). Pealkiri. Ilmumiskoht aasta. Kui allikat on kasutatud internetist lisatakse ka vastava lehekülje veebiaadress ja kasutamise kuupäev.

Allika liigist sõltuvalt lisatakse erisused.

Raamat

Perekonnanimi, Eesnimi. Pealkiri. Ilmumiskoht: kirjastuse nimi.

Näide:

Karjahärm, Toomas; Sirk, Väino. Vaim ja Võim. Eesti haritlaskond 1917-1940. Tallinn 2001.

Artikkel ajakirjas

Perekonnanimi, Eesnimi (-nimed) (Aasta). Artikli pealkiri. *Ajakirja nimetus*. Number. Lehekülgede vahemik.

Näide:

Laar, Mart (1991). Eesti sõduritest II maailmasõjas. Vikerkaar. Nr. 6. 1991, Lk. 56-66

Volke, Veljo (2004). Saaremaal toovad lapsed sookured. Eesti Loodus. 6, lk 34–38. Kättesaadav: http://www.loodusajakiri.ee/eesti_loodus/index.php?id=733 (22.01.2018).

Artikkel ajalehes

Perekonnanimi, Eesnimi (-nimed) (aasta). Artikli pealkiri. *Ajalehe nimetus*, ilmumise kuupäev.

Näide:

Masso, Iivi Anna (2012). Milleks meile riik? Postimees, 29. veebruar. Kättesaadav: <http://arvamus.postimees.ee/755048/iivi-anna-masso-milleks-meile-riik/> (28.03.2012)

Artikkel Internetis

Perekonnanimi, Eesnimi (-nimed) (aasta). Artikli pealkiri. Lehekülje omanik, alalehekülje pealkiri ja allika muud täpsemad andmed. Kättesaadav: lehekülje aadress (kasutamise kuupäev).

Näiteks:

Leikop, Madli (2016). Äpp, mis aitab nutimaailmast väljuda. Haridusportaal Koolielu. Kättesaadav: <https://koolielu.ee/info/readnews/514814/app-mis-aitab-nutimaailmast-valjuda> (29.01.2018).

Allikad, mille struktuuriosadel on erinevad autorid (nt kogumik, artikkel kogumikus, peatükk raamatus jne).

Perekonnanimi, Eesnimi (-nimed) (aasta). Artikli pealkiri. *Kogumikust Kogumiku pealkiri*. Ilmumiskoht aasta, lehekülgede vahemik.

Näide:

Lauk, Epp. Eesti ajakirjanduse arenguhooni XX sajandi algusest 1930. aastate lõpuni. Kogumikust Peatükke Eesti ajakirjanduse ajaloo 1900-1940. Tartu 2000, lk 9-42.

Isikuandmeteta internetiallikas

Allika pealkiri. Aasta. Organisatsiooni või andmebaasi nimi. Kättesaadav: veebiaadress (kasutamise kuupäev).

Näiteks:

Sportimine ja vaba aeg. 2016. Eesti Kaitseväge. Kättesaadav: <http://www.mil.ee/et/ajateenistus/sportimine-ja-vaba-aeg> (18.01.2018).

Statistika andmebaas: Rahvastik. 2007. Eesti Statistikaamet. Kättesaadav: <http://pub.stat.ee/px-web.2001/Database/Rahvastik/Rahvastik.asp> (18.01.2018).

Õigusakt

Õigusakti nimetus. (allikas, kus akt on ametlikult avaldatud, vastuvõtmise aasta, õigusakti number, sellega seonduvate aktide arv ning õigusakti jõustumise kuupäev ja aasta.

Näide:

Perekonnaseadus (RT I 2009, 60, 395) § 28, p 1. Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/130122011022> (28.03.2012)

Vabariigi Valitsuse 23. mai 2003. a määrus nr 34 (RT 2003, 35, 226; 2004, 12, 36) § 2 l 3 p 5.

Dokument

Dokumendi nimetus. dokumendi väljaandja organisatsioon, ilmumiskoht ilmumisaasta.

Näide:

Õpetaja, tase 7. Kutsestandard. Hariduse kutseõukogu. Tallinn ilmumisaasta. Kättesaadav: <https://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10640621> (29.01.2018).

Arhiivimaterjalid

Arhiivi ametlik nimetus, fondi (F) number, nimistu (n) number, säiliku (s) number.

Näide:

ERA f. 957, n. 11, s. 576

Suuline allikas (intervjuu vm)

Perekonnanimi, Eesnimi (-nimed) (täpsutus – amet, sünniaasta vmt). Allika liik või kirja panija nimi. Kuupäev.

Näide:

Kasesalu, Toivo (Medical OÜ müügidirektor). Autori intervjuu. Helisalvestis. Tallinn: 18. 04. 2003.

August Allika, (s. 1925, eluk. ...) mälestused. Kirja pandud a. poolt.

Mihkelson, Ene (Kirjanik). Intervjueerija Aija Sakova. Helisalvestis Tartu: 20.04.2006

Mäeküla, Salme. Mälestused vanade talude kohta. Piret Mäeküla üleskirjutus. Võru: 24.05.2001.

**KADRIORU SAKSA GÜMNAASIUMI ÕPILASUURIMUSE JA
PRAKTILISE TÖÖ RETSENSENDI HINNANG**

Töö koostaja		klass
Töö pealkiri		

TÖÖ VASTAVUS TEEMALE, SISUKUS, ALLIKATE VALIK

Töö vastab teemale, ei ole liialt kitsas ega lai. Töö on sisukas kirjeldades uuritavat teemat erinevatest vaatenurkadest ning vastab mahult nõuetele. Töö on uurimuslik, mitte referatiivne. Töös kasutatud asjakohased ja usaldusväärsed allikad on seotud teemaga.

Max 5 p

--	--

TÖÖ STRUKTUUTRSUS, TERVIKLIKKUS JA PROPORTSIONAALSUS

Töös on olemas kõik nõutud osad, need on omavahel sobivas proportsioonis. Töö erinevad osad on omavahel kooskõlas (nt sissejuhatuse ja kokkuvõtte moodustavad ühe terviku, teoreetiline osa loob baasi empiirilisele osale jne).

Max 3 p

--	--

TÖÖS KASUTATUD MEETODID JA VALIM

Kasutatud andmekogumis, -töötlemis ja -analüüsimetodid sobivad uurimisprobleemi lahendamiseks. Neid on kasutatud kvaliteetselt ja usaldusväärselt. Valim on sobiv. Meetodeid ning valimi moodustamist ja mahtu on töös piisavalt kirjeldatud ja põhjendatud.

Max 3 p

--	--

KORREKTNE ENESEVÄLJENDUS JA VIITAMINE

Õpilane väljendub korrektset ja akadeemiliselt, tekst on üheselt mõistetav. Viitamine on korrektne, teiste autorite mõtted on eristatavad.

Max 5 p

--	--

TÖÖ VORMISTAMINE

Töö on vormistatud lähtudes KSG juhendist.

Max 4 p

--	--

RETSSENDI KOKKUVÕTE

Töö üldmulje, selle tugevad ja nõrgad küljed. Retssendi küsimused töö autorile.

Kokku max 20 p

--	--

Retssendi nimi:

Kuupäev:

**KADRIORU SAKSA GÜMNAASIUMI ÕPILASUURIMUSE JA
PRAKTILISE TÖÖ JUHENDAJA HINNANGULEHT**

Töö koostaja		klass
Töö pealkiri		

ÕPILASE SIHISEADE JA ISESEISVUS

Õpilane valib ise teemavaldkonna, sõnastab uurimisprobleemi, püstib uurimisülesanded, (ja hüpoteesi), leiab sobivad uurimismeetodid, teoreetilised allikad jne. Õpilane suudab teha valikuid lähtudes teemast, ressursidest ja muust olulisest.

Max 5 p

--	--

KOOSTÖÖ JUHENDAJAGA

Õpilane arvestab juhendaja soovitusi ja nõuandeid, kooskõlastab temaga olulised etapid (nt uurimistöo kava koostamine jne), peab kinni kokkulepetest.

Max 5 p

--	--

AJAKAVAST KINNIPIDAMINE

Õpilane peab kinni töö alguses koostatud ajakavast sh kokkulepetest töö erinevate etappide esitamisest, teavitab juhendajat tekkinud viivitustest ja osaleb kokkulepitud kohtumistel.

Max 5 p

--	--

JUHENDAJA KOKKUVÕTE

Üldmulje õpilase tööst ja kokkuvõte koostööst.

Kokku max 15p

--	--

Juhendaja nimi:

Kuupäev:

GÜMNAASIUMI ÕPILASUURIMUSTE JA PRAKTILISTE TÖÖDE KAITSMINE

Komisjoni liikme hindamistabel

Kuupäev:

Nimi:

Õpilane	Kaitsekõne (max 7 p)	Esinemisoskus (Max 5 p)	Ajalimiit (Max 3 p)	Küsimustele vastamine (Max 5 p)	Kokku (Max 20 p)

Kaitsekõne (Max 7 p)

- 7 p – Kaitsekõne annab uurimistööst igati ammendava ülevaate ja olemas on näitlikustav abimaterjal
 5 p – Kaitsekõne annab uurimistööst peaaegu piisava ülevaate ja olemas on näitlikustav abimaterjal
 3 p – Kaitsekõne annab uurimistööst esmase ülevaate, kuid töö olemust tuleb küsimuste abil täpsustada ja/või puudub näitlikustav abimaterjal
 1p - Kaitsekõne ei anna uurimistööst vajalikku ülevaadet, samuti puudub näitlikustav abimaterjal

Esinemisoskus (Max 5 p)

- 5 p – Õpilase esinemine on ladusas tempos, kõnelemine selge ja loogiline ning keelekasutus kaitsekõnele kohane, ei esine parasiit sõnu
 4 p – Õpilase esinemis oskusel on 1–2 puudujääki
 3 p – Õpilase esinemis oskusel on 3–5 puudujääki
 1 p – Õpilase esinemis oskusel on olulisi puudujääke

Ajalimiit (Max 3 p)

- 3 p – Õpilase kaitsekõne mahub etteantud 7 minutisse
 2 p – Õpilase kaitsekõne pikkus on 7+2 minutit
 1 p – Õpilase kaitsekõne pikkus on 7+4 minutit
 0 p - Õpilase kaitsekõne pikkus on kuni 2 minutit või rohkem kui 12 minutit

Kompetentsus küsimustele vastamises (Max 5 p)

- 5 p - Õpilane oskab arukalt ja enesekindlalt vastata kõikidele esitatud teemakohastele küsimustele
 4 p - Õpilane oskab arukalt ja enesekindlalt vastata enamusele esitatud teema- kohastele küsimustele
 3 p - Õpilane on küsimustele vastamisel ebakindel, kuid enamusele küsimustest vastab pädevalt
 1 p - Õpilane on küsimustele vastamisel ebakindel ning oskab vastata vähestele esitatud küsimustele